

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет української й іноземної філології та журналістики
Кафедра англійської філології та прикладної лінгвістики

Фахова мова авіації: функціонально-семантичний та перекладознавчий

аспекти

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка
Спеціальності
035.04 Філологія
(германські мови та
літератури (переклад
включно))
Освітньо-професійної
програми
«Філологія (германські мови та літератури
(переклад включно))»
Колесова Анастасія Дмитрівна

Керівник доктор філологічних наук,
доцент Цапів А.О.
Рецензент доктор філологічних наук,
професор, стейкхолдер ОПП
Філологія (германські мови та літератури
(переклад включно))
Маріна О.С.

Херсон-2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади вивчення фахової мови авіації ...	5
1.1 Засоби вивчення фахової мови авіації.....	5
1.2 Авіаційна термінологія як об'єкт перекладу.....	6
1.3 Жанри авіаційного фахового спрямування.....	8
1.4 Терміни як поняття. Типи термінів	12
РОЗДІЛ 2. Перекладознавчі аспекти фахової мови авіації	14
2.1. Переклад ділового спілкування між робітниками аеропорту.. ...	14
2.2. Особливості перекладу інструкцій екіпажу на борту літака.....	15
ВИСНОВКИ.....	20
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	22

ВСТУП

Кваліфікаційна робота присвячена комплексному дослідженню функціонально-семантичних особливостей англійської фахової мови авіації. Саме в умовах науково-технічної революції гостро зростає зацікавленість до вивчення проблем, пов'язаних з термінознавством. У зв'язку з швидким розвитком авіаційної індустрії зросла необхідність до професійної комунікації майбутніх спеціалістів. Активний розвиток авіаційної промисловості став охоплювати все більш нових областей. Авіаційна терміносистема може бути підрозділена на такі підсистеми: повітроплавання, авіації, ракетної техніки і космонавтики. В данному дослідженні розглядається підсистема авіаційних термінів, кодифікованих в англо-українських та україно-англійських авіаційних словниках, також у цивільній авіації.

Актуальність досліджуваної проблеми визначається необхідністю дослідити фахову мову авіації як сукупність багатьох мовних засобів а також сприяє досягнення певного рівня авіаційної сфери.

Наукова робота фокусується на виявленні способів перекладацьких трансформацій і особливостей перекладу професійної лексики авіаційної термінології. Незважаючи на значну кількість робіт, присвячених авіаційному дискурсу і особливостям його перекладу, в даний час переклад текстів технічного характеру викликає особливий інтерес серед перекладачів в силу постійного науково-технічного прогресу, розвитку інформаційних технологій і зростання числа нових публікацій в індустріальній сфері. Таким чином, перекладачі стикаються з необхідністю перекладу спеціальної лексики (термінологія, аббревіатури і професіоналізми), яка може становити певну перекладацьку труднощі. Внаслідок цього вивчення особливостей перекладу такої лексики в різних науково-технічних текстах є однією з найбільш актуальних проблем лінгвістики.

Мета дослідження полягає у виявленні структурних, семантичних та комунікативно-функціональних особливостей англійської фахової мови авіації як цілісної системи.

Для досягнення поставленої мети в ході роботи вирішуються такі **завдання:**

- 1) визначити функціонально-семантичну специфіку термінології;
- 2) дослідити поняття термінології у фаховій мові авіації;
- 3) виявити труднощі перекладу авіаційної термінології;
- 4) здійснити перекладознавчий аналіз комунікацій в сфері авіації з використанням авіаційної термінології

Об'єктом дослідження є авіаційна термінологія англійської мови.

Предметом дослідження є функціонально-семантичні особливості авіаційної термінології.

Матеріалом дослідження слугували авіаційні інструкції в авіакомпаніях.

Практична значимість роботи визначається можливістю застосування терміносистем фахових мов а також використання результатів дослідження в процесі навчання перекладачів і фахівців в авіаційній сфері.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків і списку використаної літератури.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ФАХОВОЇ МОВИ АВІАЦІЇ

1.1 Засоби вивчення фахової мови авіації

У своєму дослідженні ми спираємось на розроблений І.В Асмукович словник авіаційних термінів. До сфери авіаційної термінології входять терміни, які позначають такі сфери як: технічного обслуговування, сферу бортпроводників та пасажирів, документи технічного супроводу інструкцій, вживання, науково-публіцистичні статті про авіацію та події, які відносяться до авіації. Важливими одиницями в науці є поняття терміна і термінології.

Як зазначила Асмукович І.В у авторефераті, терміном називають мовну одиницю, яка позначає певне поняття фахової мови та призначена для професійних потреб спілкування. Під *авіаційними термінами* розуміємо слова або словосполучення на позначення спеціальних понять з області аеронавтики. Це терміни на позначення всіх видів літальних апаратів; їх конструкцій, аеродинаміки, систем забезпечення; авіаційного персоналу у повітрі та на землі; аварійних ситуацій, метеорології, радіонавігації, парашутної служби, а також медичної допомоги [1, с 7].

Прикладами авіаційної термінології є наступні терміни :

ІАТА-International Air Transport Association/міжнародна асоціація повітряного транспорту

Витримування-етап посадки літака, після вирівнювання, на якому пілот поступово зменшує швидкість до посадкової.

Закрилки- відхиляема вниз задня частина крила, що служить для зменшення швидкості відриву літака і посадкової швидкості.

Інтерцептори-повітряні гальма на верхній поверхні крила.

До метеорологічних термінів відносяться такі коди як: METAR, TAF, SIGMET, AIRMET, GAMET. Прикладом використання терміна

METAR(Meteorological aerodrome report) для міжнародного аеропорту в Празі (PRG) буде :

METAR 3/28/21 12:30 PM

LKPR 281030Z 25012KT 9999 FEW023 08/01 Q1030 NOSIG

Тобто фахова мова авіації має використовуватись у визначеній професійній галузі аби забезпечити професійне спілкування між фахівцями однієї сфери. Специфікою фахової мови авіації можна вважати об'єднання усіх особливостей, які використовують в професійній сфері авіації з метою досягнення подання між всіма спеціалістами цієї галузі.

Терміном(латин.terminus-межа), за визначенням словника іншомовних слів називають-слово, яке є назвою чітко визначеного поняття, а головною функцією є забезпечення розуміння наукової ідеї, точність і ясність. Характерними є такі ознаки як:однозначність смислового поняття,стилістична нейтральність, відсутність експресивності, без емоційність.

1.2 Авіаційна термінологія як об'єкт перекладу

Переклад в авіації часто потрібен на зустрічах, переговорах, укладанні угод. Перекладачі повинні дотримуватись жорстких вимог,а саме:дотримання застосованої в оригіналі термінології, точна передача змістової сторони документа,а також його структури,дотримання науково-технічного стилю, володіти загально технічною базою, орієнтуватися в спеціальній термінології. Саме тому переклад технічних текстів вимагає від перекладача вузько-специфічних знань.

Грамматичними труднощами перекладу англійської авіаційної термінології можна вважати: багатозначність термінів, наявність в тексті аббревіатур і скорочень. Основними критеріями перекладу є точність і однозначність тлумачення

При перекладі термінів авіаційної сфери найбільшу перевагу віддається таким видам перекладу як:1) транскрипція-передача звучання англійського

слова російськими літерами 2)транслітерація-передача орфографічною форми 3)калькування-запозичення іншомовних слів, виразів, фраз буквальним перекладом відповідної мовної одиниці(above ground level – над рівнем земної поверхні) 4)прийом прямого включення-замість перекладу використовується оригінальне написання слова(American Airlines, METAR, TAF)

Термін такий як «airport surface traffic management»головне слово якого є «management» перекладається завдяки методу перестановки цього слова у початок словосполучення і звучить як «управління рухом на льотному полі в аеропортах». Цей метод використовується в тих випадках, коли мова йде про багатоскладові словосполучення.

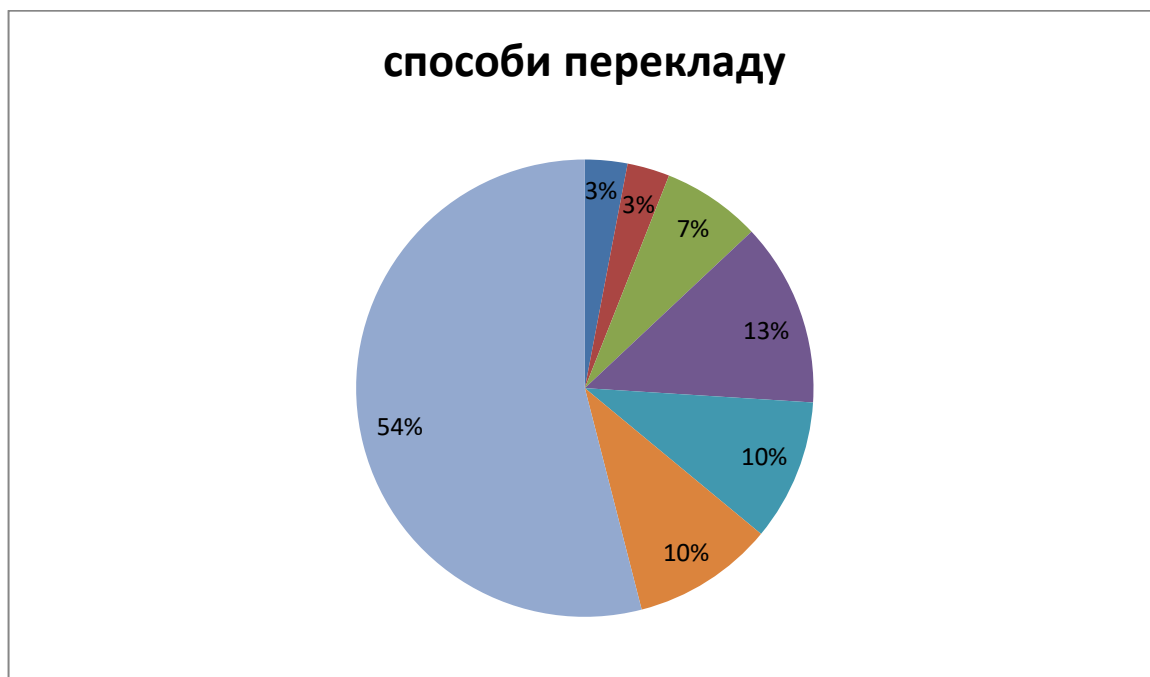

Рис.1.1 Способи перекладу авіаційної термінології

3%-транскрипція

3%- транслітерація

54%-калькування

10%-описовий переклад

10%-метод прямого включення

13%-калькування+описовий переклад

7%-калькування+метод прямого включення

Утворення авіаційних термінів можна поділити на:

-дієслівна основа+віддієслівно-іменний афікс (dispatching-диспетчерське управління)

-іменна основа+афікс (aboard-на борту)

Характерною рисою науково-технічного стилю є тенденція до скорочень, а саме:

1) скорочення до першої літри (R-right)-права взлітно-посадкова полоса, (VFR- visual flight rules) - правила візуальних польотів.

2) також є утворення складних слів за допомогою складання основ (run-way-взлітно-посадкова смуга; air-craft- повітряне судно)

3) синтаксичний: кут сходження, крейсерський ешелон, крутильний момент;

4) використання термінів-предлогів (check-in-реєстрація; take-off-взліт)

5) суфіксація (safe-ty-безпека, bear-ing – точка опору)

6) скорочення складу (helipad-helicopter landing pad-верталітний майданчик)

7) транскодування запозичених іншомовних термінів: аеронавтика, тример, елерон, пілот.

Наступні терміни утворені за допомогою таких методів як:

emergency phase - аварійна стадія (калькування), **heading**-курс (еквівалент), **flight level**-ешелон польоту (калька і переміщення), **acrobatic flight** – акробатичний політ (заміна), **heliport**-вертолітний майданчик (функціональний аналог та часткова калька).

border integrity-цілісність кордонів (переміщення).

1.3 Жанри авіаційно фахового спрямування

В авіації все регламентовано, отже екіпаж завжди діє по чіткій інструкції, в якій вказані дії для будь-якої ситуації. Існує безліч ланцюгів комунікації, а саме: пілота з диспетчером, бортпровідниками та пасажиром, агентів реєстрації, митниці, прикордонної служби, служби безпеки та інших.

У першому прикладі я розгляну поняття стандартної фразеології. Знання цієї дисципліни допоможе авіа спеціалісту кваліфіковано використовувати фразеологію радіообміну у роботі за стандартами ІКАО. Під час навчання на приватного пілота у Республіці Чехії студенти були зобов'язані володіти стандартною фразеологією на англійській мові для виконання польотів. Прикладом комунікації пілота з диспетчером стане політ з початку запуску двигуна до посадки:

Engine start(Запуск двигуна)

Pilot: Line radio OL-TBS good morning

Pilot: Лине радио OL-TBS добрий ранок

Radio: OL-TBS good morning

Go ahead

Radio: OL-TBS добрий ранок

Продовжуйте

Pilot: OL-TBS at hangar 1 after start up request information about aerodrome for departure

Pilot: OL-TBS біля ангару 1 після запуску запрошую інформацію по аеродрому по відльоту

Radio: OL-TBS QNH runway 06 wind 210 traffic info

When ready continue via T → C holding point 06

Radio: OL-TBS QNH полоса 06, вітер 210

Продовжуйте з T → C точка очікування 06

Pilot: Line radio will taxi TC holding point 06

Pilot: Line radio буде рухатись TC точка очікування 06

Pilot: Line radio OL-TBS on holding point C runway 06 ready for departure

Pilot: Line radio OL-TBS на точці очікування C, з полоси 06, готовий до Відправлення

Radio: OL-TBS line up runway 06

Clear for take-off

Wind 210

Radio: OL-TBS виконавчий старт 06

Дозволено до взліту

Вітер 210

Pilot: Clear for take-off

Pilot: дозволено до взліту

When downwind(другий розворот)

Pilot: Line radio OL-TBS downwind right pattern 24

Pilot: Line radio OL-TBS другий розворот 24

Radio: OL-TBS report final.

Radio: OL-TBS повідомте фінальний

When land(посадка)

Pilot : Line radio, OL-TBS, RWY vacated on C, request taxi to hangar 1

Pilot : Line radio, OL-TBS покиньте C, запрошую руління до ангару 1

Radio: OL-TBS taxi via C -T- to Hangar 1 approved

Radio: OL-TBS руління через C –T до ангару 1 дозволено

Pilot: Taxi to Hangar 1 approved

Pilot: Руління до ангару 1 дозволено

Наступним скриптом є розмова старшої стюардеси з пасажирями. Саме правильне та чітке володіння мовою, дотримання інструкцій по безпеці польотів, вміння лагодити з пасажирями робить політ приємним та комфортним.

«Пані та панове, вас вітає старша бортпровідниця Ганна, на борту літака авіакомпанії Windrose, рейса Київ-Мілан, будь ласка уважно прослухайте інформацію про правила, яких потрібно дотримуватися в польоті. Забороняється вживати алкоголь на борту літака, палити, протягом рейсу, вставати зі своїх місць, а також пересуватись по салону під час руління, зльоту, зниження та посадки. Основні виходи розташовані з лівого боку літака і оснащені надувними сходами. Аварійні виходи розташовані ліворуч та праворуч вздовж борта літака. Будь ласка, прослідкуйте за тим, щоб всі предмети ручної поклажі перебували у верхньому відсіку або були розміщені

під сидінням перед вами. Газети та журнали є до ваших послуг на борту.
Бажаю гарного польоту та дякую за увагу!»

1.Також ми розглянемо варіанти комунікації між агентом реєстрації та пасажиром:

-Good morning, sir!

-Добрий ранок,сер!

-Good morning!

-Добрий ранок!

-Can I see your passport, please?

-Покажіть будь-ласка ваш паспорт

-Sure, here you are!

-Звичайно,тримайте!

-Do you have any baggage?

-У вас буде багаж?

-No, just carry-on backpack.

-Ні,тільки ручна поклажа

-Would you like to upgrade to business class?

-Бажаєте ви зробити оновлення до бізнес класу?

- No, thanks

-Ні,дякую

-Would you like a window or an aisle seat?

-Вам місце у вікна або прохода?

-I'd like an aisle seat, please.

-У прохода будь-ласка

- Sure, here`s your boarding pass with the seat 23C

-Звичайно,візьміть ваш посадковий, ваше місце 23C

-When is a boarding time?

-Коли розпочнеться посадка?

-In 50 minutes, have a good flight!

-Через 50 хвилин, бажає приємного польоту!

-Thank you!

-Дякую.

1.4.Терміни як поняття. Типи термінів

У зв'язку стрімкої глобалізації суспільно-політичних ,соціально-економічних і міжнародних відносин, динаміка інформаційно-комунікаційних технологій та посилення професійної мобільності населення набули актуальності проблеми перекладу термінологічних одиниць галузевих терміносистем.

Термінологія, як найважливіша частина лексики активно досліджується з початку двадцятого століття. Вона становить частину спеціальної лексики, до якої відносяться слова і словосполучення, які називають предмети і поняття різних сфер професійної діяльності людини, які не є загальноживаними. Терміни створюються: шляхом термінологізації слів загальнонародної мови, запозичення, калькування іншомовних терміноелементів. За час вивчення термінології з'явилося безліч визначень поняттю «термін», а точність терміна досягається точністю терміновживання.

Спираючись на роботу «термінологія та переклад» Білозерська Л.П, Возненко Н.В, Радецька С.В визначення «термін» є наступними:

Ахманова О.С дає визначення для терміна як «слово чи словосполучення спеціальної(наукової, технічної і т.п) мови, яке створене отримане чи запозичене для точного вираження спеціальних понять і позначення спеціальних предметів» [3,с.95-96]

Карабан В.І визначає термін, як мовний знак, що репрезентує поняття спеціальної, професійної галузі науки або техніки. Він зазначає, що науково-технічні терміни становлять суттєву складову науково-технічних текстів. [18,с.315]

Квитко І.С, спираючись на різні визначення, пропонує таку дефініцію: термін-це слово чи словесний комплекс, що співвідноситься з поняттям певної

організованої галузі пізнання(науки,техніки),що вступають у системні відносини з іншими словами та словесними комплексами й утворюють разом з ними в кожному окремому випадку та в певний час замкнену систему [3,с.95-96]

РОЗДІЛ 2

ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧІ АСПЕКТИ ФАХОВОЇ МОВИ АВІАЦІЇ

2.1. Переклад ділових спілок між робітниками аеропорту

У теорії і практиці перекладу також існує термін «перекладацька трансформація», який означає перетворення оригінального тексту. Для збереження індивідуальності кожного тексту, а також для отримання найбільш повного переказного еквівалента подібні перетворення є необхідними і обов'язковими.

Ділова комунікація у сфері авіації, як визначає avianews.com, може відбуватися на такому прикладі як між генеральним директором авіакомпанії Wizz Air (Йожефом Вараді) та співробітником аеропорту «Бориспіль».

Head of Wizz Air: we negotiated flights from Boryspil airport

Wizz Air was negotiating flights from Boryspil airport, the head of the low-cost airline Jozsef Varadi said in an interview with Economic Pravda.

At the same time, he didn't specify whether it was about the opening of additional flights or the transfer of the airline's base in Kiev from Zhulyany airport.

The head of Wizz Air called Ukraine a strategic market and announced his readiness to work when the restrictions are completely lifted.

“We still carry out transportation, but this is minimal activity. As soon as we overcome covid, we will be the first company in aviation industry,” said Varadi.

Before the start of the coronavirus pandemic, the announced route network of Wizz Air included routes from five airports in Ukraine: Zhulian, Lviv, Odessa, Zaporozhye and Kharkov.

The question of a possible change to the Wizz Air base in Kiev has been repeatedly raised due to the fact that the Zhuliany cannot accept fully loaded Airbus A321 now, which the low-cost airline is increasingly using.

At the same time, Boryspil can receive these planes without restrictions thanks to the 4 km runway. Wizz Air flew to Boryspil airport from 2008 to 2011 and from March 2011 moved to Zhulyany.

Wizz Air вів переговори про польоти з аеропорту Бориспіль, розповів в інтерв'ю «Економічній правді» глава лоукостера Йозеф Вараді.

При цьому він не уточнив, чи йде мова про відкриття додаткових рейсів або зміни бази авіакомпанії в Києві з аеропорту Жуляни.

Глава Wizz Air назвав Україну стратегічним ринком і заявив про готовність працювати, коли обмеження будуть повністю зняті.

«Нажаль, зараз перевезення здійснюються з мінімальною активністю. Після подолання ковіда, ми будемо першими на авіаційному ринку», - підкреслив Вараді.

До початку пандемії ковіда анонсована маршрутна мережа Wizz Air включала маршрути з п'яти аеропортів України: Жулян, Львова, Одеси, Запоріжжя та Харкова.

Питання про можливу зміну бази Wizz Air в Києві неодноразово піднімалося з-за того, що зараз Жуляни не можуть приймати з повним завантаженням авіалайнери Airbus A321, які все активніше починає використовувати лоукостер.

У той же час Бориспіль може приймати ці літаки без обмежень завдяки смузі 4 км. В цей столичний аеропорт Wizz Air літав з 2008 по 2011 роки, а з березня 2011 року перейшов в Жуляни.

2.2.Особливості перекладу інструкцій екіпажу на борту літака

Авіаційна документація розробляється міжнародними організаціями, такими як: ICAO(International Civil Aviation Organization), FAA(Federal Aviation Administration), EASA(European Aviation safety Agency).

Льотне керівництво - експлуатаційний конструкторський документ, що містить відомості, необхідні для виконання польоту на певному типі

повітряного судна (ПС) або конкретному екземплярі ПС даного типу. Містить набір вказівок щодо мінімальної і максимальної швидкості для різних етапів польоту, допустимих кутах атаки, обмеження при зльоті та посадці, знання про будову, призначення і роботу бортових систем ПС.

Розглянемо особливості перекладу інструкцій на прикладі одномоторного літака Cessna150. Існує безліч процедур таких як: відмова двигуна, політ в умовах обмерзання, відмова електрообладнання, обмерзання карбюратора та інші, тому чіткі дії вказані у РЛЄ літака, а саме:

Аварійна посадка на воду

- 1) Викиньте важкі предмети.
- 2) Передати повідомлення «MAYDAY» на частоті 121,5 МГц.
- 3) При сильному вітрі захід на посадку виконувати проти вітру
- 4) Зниження виконувати при випущених на 40 ° закрилках і швидкості 57 узл
- 5) Відімкнути двері кабіни.
- 6) Зберігати глісаду зниження аж до торкання в горизонтальному положенні.
- 7) У момент торкання захищати голову.
- 8) Покинути літак
- 9) Після покидання кабіни надути рятувальні жилети і човен.

При відмові управління руля висоти

Вивести літак в горизонтальний політ на швидкості 52 узл з закрилками, випущеними на 20 °, за допомогою руд і триммера руля висоти.

Трасекторію зниження встановлювати тільки регулюванням потужності двигуна. Збереження негативного тангажу при зниженні до моменту приземлення небезпечно і може привести до удару переднім колесом. Щоб уникнути цього в момент вирівнювання перевести триммер до упору на кабрування, одночасно збільшуючи потужність двигуна так, щоб привести літак в горизонтальне положення в момент торкання. Відразу після торкання вимкнути двигун.

Штопор(в умовах обмеженої видимості)

- 1) Встановити руд в положення МАЛИЙ ГАЗ (витягнуть повністю).
- 2) Припинити штопор за допомогою елеронів і керма, вирівнюючи літак
- 3) Зменшити швидкість до 69 узлів
- 4) Штурвал не переміщувати. Для утримання літака на курсі
Користуватися педалями.
- 5) Включити обігрів карбюратора.
- 6) Після виходу з хмарності: відновити нормальний політ.

Характерною рисою авіаційної термінології в англійській мові залишається тенденція до стислості виразу, що підтверджується наявністю великої кількості скорочень, основними видами яких є:

А) **ВЕСМГ**(скорочення від “becoming”) – цей індекс використовують при очукуванні змінах, котрі будуть значно більшими за очікуваний прогноз

Б) **ТЕМРО**(скорочення від «temporary») – цей індекс використовують для опису тимчасових змін до 1 години.

В) **FM**(скорочення від «from»)- вказує на окремий період часу дії прогноза.

Г) **PROB**(скорочення від «probability»)-вказує ймовірність появи той або іншої величини. Використовується ймовірність PROB30 або PROB40, оскільки нижче 30% вважається незначною, а ймовірність 50% і більше вказується як ВЕСМГ або ТЕМРО.

Д) **MANLAND**(посадка в ручному режимі), **SEAPLANE**(гідролітак)

Е) аббревіатури, утворені із перших літер слів, наприклад, **AEA**(**Association of European Airlines**) - Асоціація Європейських Авіаліній; Також аббревіатури утворені за допомогою першого складу, наприклад **DME**(**distance measuring equipment**)-обладнання для вимірювання відстані.

Є) Літрові скорочення **TWY (taxiway)**– точка взльоту

Такі явища як: **DZ**(drizzle, мряка), **RA**(rain, дощ), **SN**(snow, сніг), **FG**(fog, туман), **DU**(dust, пил), **TSSN**(thunderstorm+snow, гроза з льодяним дощем), **RETSSN**(гроза зі снігом), **RETS**(гроза без осадів);

Умовні скорочення погоди:CB(кучево-дощові хмари), GR(град), DS(пилна буря),TS(гроза), IN APCH(призаході на посадку), IN CLIMB-OUT(при наборі висоти), RWY(ВПС) використовують у регулярних прогнозах(наприклад в METAR)

Сьогодні найбільш поширений є переклад технічних текстів, який має специфічні вимоги і особливості. Будь-яка технічна галузь передбачає наявність у перекладача глибоких вузькоспецифічних знань, тому необхідно не тільки знати мову оригінального тексту, а й вміти розбиратися в тематиці, до якої належить переклад. Наприклад, технічна термінологія посідає особливе місце в текстах технічної спрямованості, де велика кількість в тексті термінів і термінологічних словосполучень є невід'ємною рисою технічної літератури.

Прикладом є інструкції на борту літака, стосовно подорожей вагітних, з дітьми, інфікованих та інші.

Подорож під час вагітності

Ви можете забронювати рейс в звичайному режимі до 29-го тижня вагітності, якщо у вас не виникнуть які-небудь ускладнення або медичні проблеми.

Якщо ви подорожуєте під час або після 29-го тижня вагітності, вам потрібно буде принести медичну довідку і вказати: підтвердження одиночної або багатоплідної вагітності та немає причини, яка завадила б вам літати. Також забороняється літати після 32-го тижня вагітності багатоплідної вагітності або 36-го тижня одиночної вагітності.

Подорож із захворюванням

Важливо, щоб ваша подорож була безпечною і комфортною, тому радимо уважно ознайомитись з умовами авіакомпанії Emirates.

Якщо у вас є таке захворювання, як діабет, астма, хвороба серця, епілепсія або інше хронічне захворювання, зверніться до лікаря як мінімум за чотири-шість тижнів до поїздки, а також отримайте консультацію на конкретні ліки і дозування. При необхідності зберігання ліків в холодному стані візьміть з

собою прохолодний пакет . Також переконайтесь,що ви маєте страховка для міжнародних поїздки.

На борт **заборонено** брати предмети, що містять вибухові речовини.

Всі феєрверки і будь-які інші предмети, що містять вибухові речовини, наприклад різдвяні петарди, ракети , бенгальські вогні, заборонено перевозити в якості ручної поклажі або зареєстрованого багажу на рейсах Emirates.

Зверніть увагу на наступні обмеження за вагою та розміром для **тварин**, які подорожують в якості зареєстрованого багажу:

Коли вага тварини і клітини разом не перевищує 23 кг і 59 дюймів (150 см)-сплата 500 доларів США

Коли вага тварини і клітини становить від 24 до 32 кг, а розміри - від 59 дюймів (150 см) до 118 дюймів (300 см)-сплата 650 доларів США

Коли тварина і клітина мають загальна вага понад 32 кг і розміри від 59 дюймів (150 см) до 118 дюймів (300 см) –сплата 800 доларів США

Коли розміри клітини перевищують розміри 118 дюймів (300 см) -вантаж

Рідини(не більше 100мл)

Liquids containers(100ml)

Всі рідини, гелі та аерозолі, пасти, лосьйони, креми, напої та інші предмети аналогічної консистенції повинні знаходитися в контейнерах місткістю не більше 100 мл.

All liquids, gels and aerosols, pastes, lotions, creams, drinks and other items of similar consistency must be in containers with a capacity no greater than 100ml.

Алкогольні напої у роздрібній упаковці, що містять не більше 70% алкоголю та не перевищують 5 л, із загальною нетто-кількістю на людину 5 л. Можна у ручну поклажу!

Alcoholic beverages, when in retail packaging, containing not more than 70% alcohol by volume and not exceeding 5 L, with a total net quantity per person of 5L.

ВИСНОВКИ

Кваліфікаційна робота присвячена комплексному дослідженню функціонально-семантичних особливостей фахової мови авіації в англійській мові. Саме в умовах розвитку науки й техніки зростає зацікавленість до вивчення проблем, пов'язаних з термінознавством. Дослідженню впливу лінгвістичних чинників на процес перекладу присвячено безліч робіт, проте до сих пір є актуальною задача виявлення залежності стратегії перекладу від особливостей семантичного розвитку і функціонування термінологічних одиниць.

Формування авіаційної термінології англійської мови, який відбувається протягом двох століть, відображає весь складний процес розвитку авіаційної науки і техніки. Поява термінів-процес, обумовлений факторами історії розвитку аеронавтики. Англійська мова стала засобом міжнародного загального користування в області авіації, тому фаховою мовою називають сукупність всіх мовних засобів, які використовуються в сфері авіації з метою досягнення розуміння між всіма фахівцями даної галузі.

Перспективними можна вважати вивчення і досліджування авіаційної термінології різними мовами, але для коректного перекладу авіаційної мови і уникнення всіляких перекладацьких труднощів перекладачам необхідно володіти різними методиками перекладу і постійно оновлювати знання.

Фахова мова авіації - сукупність усіх мовних засобів, які застосовують у авіаційній сфері комунікації з метою забезпечення порозуміння між фахівцями у цій сфері. Роботу перекладачеві можуть ускладнювати: нерозуміння предмета перекладу через брак фахової освіти авіаційного напрямку, добирання еквівалентного значення термінів, актуалізування термінології. Основними характеристиками структури фахових авіаційних текстів є наявність спеціальних термінів-слів та словосполучень, що позначають поняття наукової та фахової діяльності авіаторів, характеризуються точністю, системністю, відсутністю експресії,

стилістичною нейтральністю, в межах своєї термінології. Головна мета перекладу-досягнення адекватності, тобто передачі смислового змісту оригіналу і повної функціонально-стилістичної відповідності йому.

Англійські авіаційні терміни можуть перекладатися на українську мову різними методами: транскрипції, транслітерації, відповідними еквівалентами, калькуванням, описовим перекладом. Вивчення авіаційної терміносистеми дозволяє виявити загальні закономірності, які можуть бути властиві слово та фразоутворенням процесам в сучасній англійській і українських мовах.

На підставі викладеного матеріалу, можна стверджувати, що переклад термінів зі сфери авіації є непростю задачею. Так, при перекладі авіаційної термінології з англійської мови на українську, перекладач повинен не тільки володіти великою лексичною базою, а також розуміти словникові значення термінологічних одиниць щодо вимог контексту.

У дипломній роботі було засвоєно засоби вивчення фахової мови авіації, що називають авіаційною термінологією, які існують типи термінів, також дізналися перекладознавчі аспекти перекладу ділових спілок між працівниками авіаційної сфери і поширили знання про особливості перекладу авіаційної документації.

Проведені дослідження дозволяють підтвердити існуючі уявлення про закономірності формування нових терміносистем, зокрема те, що в цьому процесі взаємодіють два активних фактора: практична необхідність номінації нових об'єктів, суб'єктів, явищ і процесів, що становлять зміст цієї діяльності, і загальні принципи і механізми словотворення.

Перспективними вважаємо вивчення формування авіаційної термінології в українських та англійських мовах у зістосованому аспекті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1.Авиационные правила. Часть 25. Нормы летной годности самолетов транспортной категории (утв. Постановлением 28-й сессии Совета по авиации и использованию воздушного пространства СНГ от 11.12.2008 . С.3)

URL:

https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D1%91%D1%82%D0%BD%D0%BE%D0%B5_%D1%80%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE (дата звернення 18.04.2021)

2.Асмукович И. В. Моделирование двуязычного терминологического тезауруса по авиации .Филологические науки. Вопросы теории и практики. — № 11. Ч. 1. Тамбов : Грамота, 2013. С. 37-48.

3.Асмукович І. В. Прагмалінгвістичні особливості англійської авіаційної фахової мови (на матеріалі нормативно-технічної документації ІКАО) Наукові праці Кам'янець-Подільського університету імені Івана Огієнка : Філологічні науки : зб. наук. праць. Кам'янець-Подільський : ПП “Медобори-2006”, 2013. Вип. 27. С. 54-57.

4.Асмукович І. В. Семантичні аспекти міграції англійської авіаційної термінологічної лексики. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Вип. 186, ч. 1. Серія: Філологічні науки. К. : ВЦ НУБіП України, 2013. С. 85-90.

5.Асмукович І. В. Структурно-семантична організація авіаційної термінології англійської мови. Наукові праці Кам'янецьПодільського університету імені Івана Огієнка : Філологічні науки : зб. наук. праць. Кам'янець-Подільський : ПП “Медобори-2006”, 2011. С. 15-8.

6. Асмукович І. В. Формування та розвиток англійської авіаційної термінології .Науковий вісник ВНУ імені Лесі Українки : зб. наук. праць. Луцьк : ВНУ, 2011. Ч. 1, № 3. С. 94-97.

7.Asmukovych I. Aviation English as Language for Specific Purposes Challenges . XVI TESOL – Ukraine International Conference: Current Studies in

English: Linguistics and Methodology Perspectives April 13-15, 2011. Zhytomyr, 2011 P. 20-21. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/15074/1/aref.doc.pdf> (дата звернення 14.03.2021)

8. Білозерська Л.П., Возненко Н.В., Радецька С.В. Термінологія та переклад. навч. посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. - Вінниця: нова книга, 2010.-232с

9. Винокур Г. О. О некоторых явлениях словообразования в русской технической терминологии. Труды МИФЛИ. – М.: Наука, 1939. Т.5. С. 3-54. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/12/61.pdf> (дата звернення 17.03.2021)

10. Гільченко Р. О. Англо-український навчальний словник авіаційних термінів. Фастів, Поліфаст, 2005. 220 с.

11. Д'яков А. С. Основи термінології: Семантичний та соціолінгвістичний аспект / А. С. Д'яков, Т. Р. Кияк, З. Б. Куделько. К.: КМ Academia, 2000. 218 с.

12. Даниленко, В.П. Лексико-семантические и грамматические особенности слов-терминов. Исследования по русской терминологии: сб. ст. М.: Наука, 1971.-С. 7-67 URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/termin-opredelenie-ponyatiya-i-ego-suschnostnye-priznaki>

13. Караван В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2002. 564 с.

14. Карашук П. М. Словообразование английского языка. Учеб. пособие. М.: Висш. школа, 1977. 303 с.

15. Кияк Т. Р. Лингвистические аспекты терминоведения. УМК ВО Украины, 1989. 104 с

16. Ковтун Е.В. Английская авиационная терминосистема: лингвистический и переводоведческий анализ. Язык и социальная динамика: специальный выпуск. Красноярск, 2013: 536 – 545.

17.Лотте Д. С. Основы построения научно-технической терминологии под ред. акад. И. Н. Артоболевского. М.: Издательство АН СССР, 1961. 158 с.

18.Російсько-українсько-англійська авіаційна термінологія. Посібник / Укл. БабейчукД. Г. - К.: Дієслово, 1997. 160с .

[URL:file:///C:/Users/User/Downloads/2006n559_Hilchenko_R-Pereklad_anhliiskyykh_109-112%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/2006n559_Hilchenko_R-Pereklad_anhliiskyykh_109-112%20(1).pdf)

19.Руководство по летной эксплуатации самолета Ан-2. М.: Воздушный транспорт, 1984. 95 с.

20.Скороходько Е. Ф. Термін у науковому тексті (до створення терміноцентричної теорії наукового дискурсу) К.: Логос, 2006. – 99 с.огос, 2006. 99 с

21.Сухачова Н. С. Англо-українсько-російський словник із менеджменту й економіки праці для студентів / ПУЕТ, уклад. Н. С. Сухачова. – Полтава: ПУЕТ, 2017. 295 с